

Б П Л Т Е П

П Л А Н И Н А Р С К О Г Д Р У Ш Т В А
Р А Д Н И Ч К И

Год. 16

Београд, Јул - Децембар
1980. године

Број 7

Цена: по жељи, одредите
сами

(фототипско издање)

ОВОГОДИШЊА АКТИВНОСТ У ГРБАЈИ

Током протекле године, уз обилну помоћ ПД "Рудар-Геолог", започета је систематска акција обраде дела Проклетија чији је центар долина Грбаја а исходне тачке домови планинара из Гусиња и ПД "Раднички".

Акција која је започета у прошлој години, изградњом осигураног пута на Очњак, ове године је настављена и завршена израдом маркације. Тиме је овај врх постао приступачан и за све планинаре који одлазе у високе планине. Установљена је и посебна књига која се чува у дому "Радничког", а у коју ће се уписивати посетиоци овога врха.

Међутим, овим се није исцрпла овогодишња активност. Извршено је маркирање вршног дела пута на Северни врх Каранфила. Тиме је пут на врх постао лакши и далеко безбеднији. Маркација је вршена веома густо, тако да је и у лошим временским условима, поготово магли - потпуно употребљива.

Али, најзначајнија активност у овој години је била израда осигураног пута у Котлове, са израдом маркације. Познато је да је ледничка увала Котлови легло најнижег трајног снежишта у нашој земљи. Са надморском висином од 1650 м, дужином око 800 а ширином 80-150 метара, овај снежник представља изванредну атракцију и пријатно полудневно излетиште.

Досадашњи приступ до снега био је за планинаре затворен једним огромним каменом који је преграђивао и иначе тешко проходан, стрм и узан жљеб. Израдом оклинчаног пута и постављањем сајле, чија је дужина код најлепших водопада око 35 метара, омогућено је планинарима да уђу у овај кутак, досад приступачан само алпинистима.

Тиме је овогодишња активност у Грбаји завршена. На овом меету ће бити објављен и план акције у наредној години.

Ваља на крају напоменути да су уочени пропусти око управљања домом ПД "Раднички", као и домом ПД "Каранфил" из Гусиња. Током зиме и пролећа треба направити планове у циљу исправљања бројних недостатака у раду Дома.

Бранко Котлајић

УТИСЦИ СА ПЛАНИНЕ

Први сусрет са Проклетијама

У предвечерје трећег јула 1980. године, ужурбаним ходом удаљавао сам се од Гусиња, улазећи у пространство Грбајске долине.

Нека необична топлина завладала је мојим бићем, а радозналост је нарастала. Минути су полако одлазили а оку су све ближи били врхови Проклетија, преобучени у снијезну бјелину. Мисли су се ређале једна за другом, испреплетане бројним жељама за што скоријим успоном на гребене који су ме надвисивали.

Кривудавам путем ближио сам се планинарском дому из кога се извијао бијели прамичак дима. Небо, које се ослањало на снијезне врхове, личило је на просуто мастило на листу хартије. Простране ливаде Грбаје нудиле су непрегледне ћилиме разнобојног цвијећа, које ме опијало својим мирисима. Моје ухо парао је звук звона малобројног стада и хука рјечице која је журила издубљеним кањоном грбајске долине.

С последњим бљесцима дана стигао сам до дома - дивно уређене грађевине, која се својим грађевинско-архитектонским рјешењем уклапа у цјелину природне раскоши.

Док се ноћ лагано спуштала и својом тмином живот Грбаје смештала у царство снова, чика-Бранко ми је говорио о успонима на врхове и прекрасним погледима који се пружају са њих, о историји народа овога краја, откривању Каранфила, о бројним згодама и незгодама у минулих 25 година.

Слушајући његова казивања доживљавао сам љепоту ноћи. Та љепота у својој свеукупности може се једино осјетити у чистим природним просторствима - далеко од буке аутомобила, царства алкохола, индустријске загушљивости, малограђанске празноглавости и градске вреве. Небо је било без иједног облачка. Плави свод прекривале су звијезде као мајски цвјетови пространства ливада. Из раскошних шума допирала је последња пјесма птица пред ноћни смирај. У даљини су треперила свјетла Гусиња, а непосредно крај нас чкиљила је петролејка у малој пастирској колиби из које је допирао плач нејаког дјетета. Цјелину те љепоте допуњавао је ехо планине у сну и доминација Очњака, који је мирно сједио као сигурни владар на свом пријестолу. Сати су пролазили, а уживања су се умножавала, тонући у сан.

Освануло је прво моје јутро у Проклетијама. Јутро које је дошло са пјесмом птица и бисерним росама које су мамиле вани. Поглед ми је био заплъуснут јединственошћу сунчевих зрака, шаренилом цвијећа, бујношћу траве, бљеском планинских литица, бјелином сипара, зеленилом шума и снијезним покривачем у ували Котлова у коју смо са необичним задовољством кренули.

Пут до Котлова није ми представљао напор. Лаганом шетњом преко I, II и III ливаде, одушевљено сам бацао погледе десно и лијево, угледавши необична камена врата. То је откровење и ријеткост коју су многи прије мене доживјели са сличним осјећањима и радостима. Тјеснацем се даље иде уз стрмину. Цијело вријеме поглед другује са висовима јединствених Каранфила. Сусрет са бистрином воде и њеном хуком причињавао је оку посебну драж, као и њено ишчезавање у кречњачком тлу. На надморској висини од око 1600 метара, под ногама се осјећа шкрипа вјечитог снијега Котлова, а изнад нас доминира камени колос - Копље - завршница Великог врха Каранфила, чија висина премашује 300 метара. Пред њим човјек изгледа незнатан, слабашан и поражен. Међутим, то је само први утисак. Вођен снажном жељом за освајањима и самопобјеђивањима и овдје је човјек успио савладати своје слабости и 1954. стати на највиши гребен.

Наредног јутра, кренуо сам кањоном мале рјечице Луковаче, која у тјеснацу добија име Грља. Настаје од бројних поточића који се сливају од снежника Котлова. У свом тјеснацу прави ријетко виђене каскаде и низ водопада. Њене обале уоквирене су зеленилом шуме и бјелином врба. Десно и лијево су цвјетне ливаде, које су за шетње у предвечерја награда за дневни труд.

Одвојивши се од бистрине ријеке, кренуо сам према Караули и Волушници. Шумовита стаза водила ме њиховим највишим тачкана. Ход шумом чини посебно задовољство, како због њене разноврсности и виткости, пријатне хладовине у топлом јулском дану, тако и због бројних пропланака обраслих разним биљем и цвијећем. Послије два сата хода, добро маркираном стазом, нашао сам се на висини од 1915 метара - највишој тачки Карауле. Предамном је пуцао изванредан поглед, заустављајући ми дах. У видокругу ока нашли су се гребени Везирове Браде, Каранфила, Попадије, Тројана и Волушнице, плаветнило Плавског језера, долине Грбаја и Ропојана, албанска територија и Гусиње. Заиста се на овом врху може осјетити истинско доживљавање љепоте.

Одвајајући се од ових љепота, крећем према Волушници. Пут ме води преко катуна. Амбијент испуњавају звуци звона стада, лавез паса и гласови пјесме пастирске. Из малих колиба, сазданих од прућа и прекривених најлоном, извијају се праменови дима губећи се у просторствима небеског свода. У самом катуну наилазим на воду. Тражим јој извориште. Предамном се указује необична слика мале рјечице која допире са стрмине. Њена бистрина прелива се на јулском сунцу. Силазећи међу колибе, распитујем се за пут на врх. Љубазне планинке ми објашњавају стазу и упозоравају да не пређем у пограничну зону. У једној од колиба сам се окријепио; попио шољу киселог млијека, попричао о начину живота, обичајима, методу спремања сира и качамака, зимским сњеговима.

Кретао сам се стазом према врху, а око мене су расли бројни јабланови чији су се цвјетови њихали на лаганом вјетру. Трудио сам се да неки од цвјетова не погазим, јер су ме својим мирисима опијали. У предјелу гдје доминира зеленило, јаблан и боровњак, замишљао сам рађање августовског сунца и спектар разнобојности.

Лагани ход и размишљања довели су ме на висину од 1870 метара - врх Волушнице. Пред мојим видиком простирала се фантастична панорама. Као на длану посматрао сам бјелину сњегова Каранфила, Затон и албанске врхове, долину Грбаја са језером које је наговјештавало своје скоро усахнуће. По дивном сунчаном дану гледао сам непрегледна просторства природних љепота и уживао у јединствености своје среће.

Овдје је све тако дивно, разиграно и блиставо. Себи нас призивају врхови планина, бјелине сњегова, зеленила долина, разнобојност цвијећа, стада оваца, бистрина воде, шум врела и дух човјека.

У ову необичну частину природе човјек треба да улази само с љубављу, ослобођен свих рушилачких нагона. Овдје је право мјесто истинским истраживачима: геолозима, ботаничарима, географима... Овдје је мјесто за инспирацију: пјесницима, сликарима, филозофима...

Ово су предјели до којих није тешко доћи, али је отићи готово немогуће. Пожели човјек да ту остане и развије своју мисао до Кумове Сламе. У великим урбаним срединама човјек није свјестан да се земља окреће око Сунца и своје осе, Овдје се то лијепо примјећује. Жао ми је што нема у близини поште да се јавим познаницима и суграђанима, да им пишем о својим мислима, доживљају вјечности. Желио бих да им кажем да забораве паре, аутомобиле, телевизоре, порно-филмове, награде, да превазиђу отуђеност свога "ја", снове о моћи, себичности и доминацији. Тако радо би их позвао у ова брда чистина, гдје нас природа обогаћује даровима љепоте. За разлику од властодржаца, који "дијелећи" власт - губе, или богаташа, који "дијелећи" богатство - осиромашују, у овим предјелима диоба љепоте се умножава богатећи себе саму и дух човјека.

У овим предјелима присутна је и доминација камена и безводице. А камен, око кога пасе мало стадо са дјечаком крај њега, је полазна степеница у живот, у филозофију, поезију, медицину, у бескрај могућег, Са ових терена за свагда се понесе величанствени пејзаж сунца и камена, строгости и безводице, пејзаж поучности, блискости љепоти, страности богатству и

објести ситих. Дакле, мора се пјешачити према изворишту природности да би се појмила сопствена људска слава.

Пријатељима природе разумљив је осјећај рударског инжењера Јегора Коваљевског, који је 1840. године, пролазећи планинама Црне Горе, записао: "Не, ја ћу остати овдје, ја ћу чекати чудо! У Црној Гори на сваком кораку има чуда, како да их не буде овдје..."

Ко има намјеру да стигне до исворишта блиског уму и достојанству, мора се упутити козјим стазама. А козјим стазама у ове предјеле стигли су једном и планинари. Својим дугогодишњим трудом направили су сигурне прилазе Очњаку, Котловима и другим врховима. Најзаслужнијим међу њима требали би се захвалити давањем њихових имена изграђеним путевима, на примјер: Бранков пут, Шекуларчеве маркације и слично...

Пространства Проклетија напустио сам са обиљем утисака и жељом за што скоријим повратком у та чаробна њедра природе.

Радомир Радовић

УСПОНИ И ПОХОДИ

- МАТЕРХОРН, МОНТЕ РОЗА, СЛОВЕНАЧКЕ ПЛАНИНЕ, ПРОКЛЕТИЈЕ, ДУРМИТОР - (3.7. - 4.8.1980.) - Живко Шутиновски, са члановима ПД "Рудар - Геолог".

- ПРОКЛЕТИЈЕ, ГРБАЈА, ОЧЊАК, КАРАУЛА, ВОЛУШНИЦА, КАРАНФИЛ) – (2.7 - 12.7.1980.) - Бранко Котлајић, Радоња Шекуларац, Зорица Котлајић, Мирјана Радивојевић, Ђурђина Глушчевић, Димитрије Ђорђевић, Љубиша Радојчић.

- КЛЕК, ВЕЛЕБИТ – (11.8. – 19.8.1980.) - Бранко Ко-блајић, Милорад Мирковић, Радомир Радовић, Бранислав Ђоровић (ПД "Буковик" - Сарајево).

- СЛОВЕНАЧКЕ И КОРУШКЕ ПЛАНИНЕ – (1.8. - 15.8.1980.) - Велибор Станишић.

- ОЛИМП : МИТИКАС, СТЕФАНИ, СКАЛА – (23.8.- 30.8.1980.) - Бранко Котлајић, са члановима ПД "Златибор".

ПЛАНИНАРСКИ АТЛАС

Б А Б А

1. Планина у Македонији, између Преспанског језера и Битољске котлине, највиши врх Пелистер (Перистер) - 2600 м.
2. Планина северозападно од Крушева, највиши врх Кавчел— 1762 м.
3. Планина у Херцеговини, југозападно од Гацког, највиши врх Дјед, 1737м.
4. Врх на Камнишким Алпима - 2240 м.

САВЕТИ ПЛАНИНАРИМА

О О П Р Е М И

Мало-мало па људи зановетају. Траже да кажем реч-две о опреми. О планинарској опреми, разуме се. А шта је планинарска опрема у ствари?

Када се шћућуриш као у празан ћошак 33 године уназад, када си почео у окованкама и с трофејним ранцем (италијанским, војничким, овцу да прогута а немоли шта друго, у оно време потребно), не би ли прешао с краја на крај планине, ове ту, питоме и оне тамо, дивље, у којој никога не сусрећеш на ђуломет, онда се и сам питаш: шта може све да спада у планинарску опрему? Тешко је рећи шта. Јер, данас добар део од свега тога што може да ти затреба без по муке одеш, па си купиш на аутобуској или железничкој станици, а не ретко и у трафици или планинарском дому; онако, уз споменке и привеске. Тако би много шта човек могао да и одбаци од овог дугог списка који ће да следи, а који бих да се уважи. И то врло!

Разврстајмо, пре свега, ту опрему у подгрупе, ове и оне, да би била колико-толико прегледнија, како би лакше одбацили све оно што по мирној својој савести оценимо да нам за дану прилику не треба. Али, да не оманемо па да нам пофали - баш када затреба - рецимо, игла и конач СМБ, да зашијемо видик пукао пред оним образом који човек заиста нема разлога да показује пред јавношћу тек тако. Пређимо, стога, рађе на ствар.

Дај да набројимо прво личну опрему и прибор, а онда пењачку и опрему за табор, пожељну да поседује свако ко кани да крочи стазама високе планине, нека је то зими или кад-год. Све ћемо то премерити, у две децимале тачно, у килопондима (по "старом" у килограмима), тек-тол'ко да се зна и колико смо марвинче док стремимо своје циљу. Односно, и веће, ако нам се постављени циљ омакне само због тога што нам је, можда, којих пар десетина грама тежак беочуг из ланца опреме у даном моменту остао забагателисан, код куће, а случај хоће да нам баш он треба. Па да се као сироче утепаш. Сам...

Лична опрема и прибор, на леђима ,осим оног обученог и обуведеног (тежине опреме дате су према одмереним комадима којима тренутно располаже аутор) :

	<u>Кр</u>
* Ветровка из импрегниране тканине, са капуљачом	1,55
* први завој и марама (стерилисано, у непромоч. кеси)	0,05
* панталоне чојане и опасач	1,10
* заштитне ("вихарне") панталоне из шушкавца	0,15
* поткошуља и дуге гаће, резервне	0,50
* кошуља, вунена, са дугим рукавима	0,40
* мајица и гаће, памучне, 2 пара	0,30
* патике или лагана крзном постављена обућа	0,75
* појас, вунено-еластичан штитник за бубреге	0,15
* бивак-пакет из вуне: доколенке, коленице, рукавице, шал, капа, кратке чарапе	0,70
* вестон са капуљачом и чизме из паперја	1,40
* шубара из природног крзна	0,20
* капа, вунена, са чеоним штитником и оковратником	0,15
* рукавице, кожно-крзнене, импрегниране	0,15
* рукавице заштитне, из шушкавца или платна	0,05
* џемпер вунени, за рад	1,20

	<u>Кр</u>
* џемпер вунени, лаган	0,30
* тренерка вунена, из два дела	1,00
* ветровка, заштитна, из шушкавца	0,20
* врећа за спавање, из паперја у шушкавцу	2,00
* простирка 0,6 x 2,00 м, из стиропора у шушкавцу	0,70
* термо-бивак врећа из пластифицираног станиола	0,05
* бивак врећа "мумија" из импрегнираног шушкавца	0,30
* камашне, дуге, из шушкавца	0,10
* пелерина - крило 2x2,4 м. из шушкавца са гајкама	0,40
* морнарска врећа на алуминијумском оквиру	2,80
* пењачки ранац (носивости до 20 кг)	1,70
* чеона батеријска светиљка (са два улошка)	0,45
* наочаре за висину и ветар, са штитником за нос	0,10
* врпца, најлонска у боји, за снежне усове, 10 м/ Ø 3мм	0,15
* чутура пластична од 1 литра, 2 ком.	0,10
* прибор за јело, пиће, писање и перорез	0,35
* свеће и шибице	0,20
* прибор за хигијену и шивење, са маказицама	0,50
* разне најлон кесе и гумице	0,50
* исправе и новац	0,50
* цепин - "Eisbeila"	1,10
* ледно кладиво	0,70
* дерезе, 12-терке, са два пара везова	0,90
* крпље за снег, са два пара везова	0,70
* смучке са челичним обрубом и турним Маркер-везом	6,50
* палице смучарске, алуминијумске, средње дужине	0,50
* фокино крзно ("пси", "цуцеки") за скије	0,45
* појас пењачки, руски, са канијом за кладиво	0,40
* резервне узице за обућу, 2 пара и друге	0,15
* прусикове омче, перлонске, 6 мм X 3,3 м, 4 комада	0,50
* сигурносна хватаљка за клинове "зихерица")	0,05

У К У П Н О: ЛИЧНА ОПРЕМА 33,15

што није много, јер се не носи увек све, а није ни мало, јер свакако да има доста тога што бива и превиђено. Стога најозбиљније молим да ми се уважи извињење баш због тих тако евентуално превиђених ствари. А сада:

Заједничка опрема за тројну навезу:

	<u>Кр</u>
* шатор за три особе ("памирка") са кочићима и алуминијумским палицама	5,00
* бивак врећа из шушкавца за три особе	1,60
* ужад пењачка, перлонска, Ø 11 мм x 40 м, 2 комада	7,60
* клинови пењачки (класични, разни) и дурал карабинери 12+12 комада	2,50
* примус на гас, француски, са 2 кутије шибица и 3 картуше	1,20
* прусик-уже, помоћно, перлонско, 5 мм x 1 цм	0,25
* прибор за кување (3 порције од 1,5 л, чајник, тигањ)	1,10

* аптека спасилачка	0,50
	<u>Кр</u>
* фотоапарат, телеобјектив, широкоугаони објектив, филтери, светломер, филмови	2,70
* двоглед	1,00
* водич-књига описа, карте, компас, снимци, часописи	1,20
* алуминијумска лопата за снег	0,45
* тестера, једноручна, кратка, за дрво и снег	0,45
* секирица	0,50
* прибор за негу обуће	0,50
* крем против опекотина, за лице "Pizbuin" и за усне "Labisan"	0,05
* бидон са славином, запремине 10 литара	<u>0,20</u>

У К У П Н О: ЗАЈЕДНИЧКА ОПРЕМА ЗА ТРИ УЧЕСНИКА 27,00

Па сада, рачунајмо овако :

27,00 Кр : 3 = 9,00 Кр заједничке опреме по особи
и 33,15 Кр личне опреме
са 0,85 Кр непредвиђених потрештина

У К У П Н О 43,00 Кр без хране, по особи.

Затим, по 1 Кр хране, сокова и воћа на дан,
што за 7 дана износи

7,00 Кр, што укупно даје

=====

50,00 Кр по глави

и то је онда много. То признајем. И ја.

Мада сам у 51. години живота (лане, за Први мај, по снегу), од Чакора, преко Девојачког Крша до подно Старца, пренео на плећима 52 Кр, додуше на репу колоне од 6 учесника, дакле, не пртећи, јер смо тада имали намеру да на висини у снегу проведемо 9 дана. Са нешто мањим теретом за вратом, (без скија и са свега 0,5 Кр хране на дан по особи), стигли смо марта месеца ове године нас осморица до Растковог бивака, на 2000 м. надморске висине, у Карлицу на Дурмитору, за 11 сати хода и једним бивакирањем. Путем, који лети траје којих 3 часа хода под теретом, са Црног језера, са једва 1500 метара, да би одржали осмодневни зимски почетнички течај алпинизма, не палећи ватру у огњишту и не тражећи боље од онога што смо уза се имали.

Много, вала. Је ли ?

Истина је. Јесте. Но, ко неће - не мора, али ће остати тамо где је сада. У долини. И нека не долази до базе - логора, зимског, висинског, без ичега. Коме се ово, црно на белом, чини тешким, тешко ће му и остати. Док сам не покуша и не види да може. А желим му да покуша што пре. Да се не играмо шарене лаже, делећи памет писањем испразна. Јер - треба ми веровати на реч.

Ово што написах има своју вредност. И своју тежину. Ово што набројих - и не. Не, док не узмете сву своју опрему и док је не проверите. Од А до Ш. Све док је не запишете, овако као ја, или на свој, други неки начин, баш ми је свеједно који - али да знате: колико вам шта важе. И важи, разуме се. Кад затреба. Да вам је пред оком. Па када одабирате, да то чините озбиљно, не од ока. Да вам што-шта не омакне или не промакне, па да се кајете.

Да не би дошли по ко зна који пут до онога који има па да као онај који нема слепарите оно што вам треба, а знате - и он и ви - да сте у ко зна којем "шопингу" по реду (баш тамо где се

може смоћи и опрема коју зајмите) пазарили трице и кучине, али не и оно што вам "баш сад треба", а после - ко зна, можда и " збогом оружје". Јер, не очекује се од вас од стране оних који имају, да им пригодном разгледницом са лица места где "освајате" врхове, упутите пламене поздраве (а често, не учините чак ни то), него се пре очекује да не дођете по други, по трећи пут за исту ствар. И увек уз исти сервилан осмех, као да се ко зна колико марите, па га још и какосате, као да вам је не знам како важно, како је он (или она или оно)! Па да, брате. Него шта.

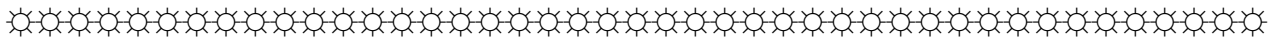
Биће лакше паковање, биће лепше путовање, још дражи повратак, ако се за времена сами снабдемо. Јер ћемо знати да смо и на овом пољу учинили ама баш све што је у нашој моћи да поход, успон, тура, шта-год, успе. А то нам је, да признамо, најважније. Без обзира да ли нешто од овога што сам набројао, отпадне, а у попис уђу за строго интерну употребу нека "текућа питања" високопроцентног састава, или КАМАСУТРА или ЦРВЕН БАН или табличкарте, или... Шта ја знам шта. Макар и библија, ако је литература аа тмурне, кишне дане, или тег за тренинг у џепу од ранца, који још није до врха напуњен.

Од мене толико. За овај пут.

Што се пак тиче практичне примене којечег од овде набројаног, е па, вала брате, тога има по књигама. Писали људи, а ви потражите од кога год, па читајте.

Само не од мене. Да опет не будем опширан.

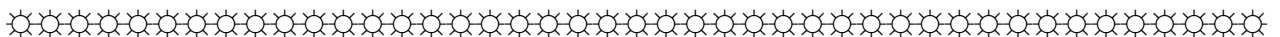
Звонимир Блажина

ПЛАНИНЕ - ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА

Исидора Секулић: " Писма из Норвешке "

"...Пењали смо се на Финсенут. Велика планина, засута вечитим снегом свију времена. Величанствена, охoola тишина које се човек боји, јер је не разуме, а осећа да расипа своју душу. Не толико тишина без гласа, колико тишина без покрета. Страховито тешке масе које не знају шта је покрет ни кад буре бесне ни кад се земља тресе. Све непомично и залеђено; стоји, али има живота. Као да је бог дигао завесу са највеће своје тајне из неме вечности".

ПЛАН ПРЕДАВАЊА

за период септембар - децембар 1980. године

До краја 1980. године, приликом одржавања редовних састанака Друштва, држаће се предавања из стручне и путописне тематике са дијапозитивима.

Планира се одржавање следећих предавања:

СЕПТЕМБАР :

1. Живко Шутиновски: Припреме на Дурмитору, Проклетијама и у Словенији, и успон на Матерхорн и Монте Розу.
2. Влада Марковић, ПД "Железничар": Дурмитор.

ОКТОБАР :

1. Бранко Котлајић: Лето 1980. (Проклетије, Клек, Велебит, Олимп и Маљен).
2. Велибор Станишић: Оријентација на терену.
3. Звонимир Блажина: Првомајска планинарска тура (Чакор-Девојачки Крш-Старац).
4. Иван Стојановић: Опасности од грома у планини.
5. Јане Цветковић, ПД "Победа": Мон Блан и Пиринеји.

НОВЕМБАР :

1. Велибор Станишић : Са разних тура.
2. Живојин Градишар: Зимска планинарска опрема.
3. Јане Цветковић : Морачка капа (Пољска).
4. Милорад Мирковић : Планинарски мотиви.

ДЕЦЕМБАР :

1. Бранко Котлајић: Историја ПД "Раднички".
2. Радомир Радовић: Планинарским путевима 1980.
3. Живко Шутиновски: Успон на Матерхорн и Монте Розу.
4. С л о б о д а н термин.

Предавања ће се одржавати сваког четвртка, почев од 18.09.1980. са почетком у 19 часова, у просторијама ПД "Раднички", улица Жарка Зрењанина 31. Предавањима могу присуствовати сви заинтересовани планинари.

У зависности од интересовања, предавања ће се одржавати и по огранцима Друштва - Текстилна школа и Хидропројект".

Моле се заинтересовани предавачи да групи за пропаганду до 11.12.1980. доставе списак предавања која би одржали у 1981. години. Ово се односи и на све интересенте изван ПД "Раднички".

На основу пријављених тема, сачиниће се план предавања за 1981. који ће бити објављен у наредном броју Билтена.

Надамо се да ће присуство чланова других Друштава на нашим предавањима, а нарочито већи број предавача-гостију, допринети проширивању сарадње и међусобном зближавању планинара Београда.

ГРУПА ЗА ПРОПАГАНДУ

ПОМЕН ЗАСЛУЖНИМ ПЛАНИНАРИМА

Пре седам година, 1.11.1973. прерано је преминуо један од истакнутих планинара нашег Друштва,

Инж. Момчило Ракић

Не само врстан планинар, Друг Мома се истицао и на другим пољима. Био је асистент на Електротехничком факултету у Београду и један од водећих чланова Радио-аматерског клуба "Београд".

Сви који су га познавали, памте га као човека ведрога духа, који је својим шармом и досеткама увек умео да увесели, помогне и охрабри своје другове. Звуци његове фруле ће још дуго одјекивати у срцима планинара "Радничког".

У знак сећања на нашег Друга Мому, објављујемо његову песму испевану после успона на Мучањ, изведеног поводом 35. годишњице оснивања СД "Раднички".

ПОХОД НА МУРТЕНИЦУ И МУЧАЊ

Гости мили, да чуда велика,
Или грми, ил' се земља тресе
Ил' удара море о брегове,
Од чега је толика тутњава ?
Нити грми, нит' се земља тресе,
Нит' удара море у брегове,
Већ "Раднички" на Мучањ путује
И у једном ситноме вагону
Четрдесет пробраних јунака
Јуначким се главам' сударају.
Куд ударе, чворуга остане.
Како су се лако опремили,
Нико не сме главом да помисли
Како ће се одавде извући
Од опреме што су донијели.
Један јунак добро се обуко,
Није пош'о без зимског капута.
Други носи танка кишобрана
Па са њиме преврће по руци
А да му се у невољи нађе.
Мало време тако путовали,

Од поноћи до сутра у подне,
Једва живу главу изнесоше
У Драглици, селу маленоме.
Ја, да Вам је стати па глсдати
Тужну слику дружине јуначке.
Нико никог познати не може
До по руху и другој опреми
Што од пута мало остануло.
Кад подвикну Цике-председниче:
" О, јунаци, браћо моја драга
Устаните, притеж'те ранчеве
И осталу понету опрему.
Сада нама ваља војевати,
На Бријача заједно изаћи.
Ко поклекне, жалосна му мајка,
Обрука нам јуначко колено,
Водити га вишс нигде нећу !
Кад саслуша остала дружина,
Сви скочише на ноге лагане,
А како су лако поскочили
То се вид'ло после пола сата –

Док су једни на Бријача стигли,
Други нису са места макнули.
Пола друштва успут остануло,
Од тог, пола у несвест је пало.
Није прошло ни шест-седам сати
На Бријач је друштво поседало
Са намером једном очигледном
Да одатле корака не макне,
Па ма кол'ко мртвих глава било.
Ал' подвикну Бранко Котлајићу:
"Ако ј' мајка родила јунака,
Тај ће самном доле низ падину
Све до малог села Јасенова
Где ћу њему дворе отворити
Да с' наспава колико му воља,
А далеко то одавде није
Нема више од двајест минута."
Сви јунаци ником поникоше
И у голи камен погледаше.
Кад то чуше наши алпинисти,
Заметоше кавгу са језика:
" О, ви бабе, куд вас поведосмо!
Планина је за такве јунаке
Што се могу са стеном борити
И креденац на себи понети,
А не сваки' два до десет сати
На починак ноге протезати.
Ми одосмо мало понапредак,
Ви за нама, па кад нас стигнете."
Оста самац Бранко Котлајићу
И поведе осталу дружину
У малено село Јасеново.
Иде друштво путем певајући,
Посрћући, ваздух хватајући,
Као риба на песку сувоме.
Рече Бранко "за двајест минута"
Ал' је друштво тако потрчало
Да је стигло за четири сата.
И конач им одмах отворише
За спавање на шталском тавану.
Наста трка ко ће прије стићи.
Један јунак пред шталпм заспао,
Није им'о ни толико снаге
Да се горе уз лестве попење.
Оно што се до горе попело,
На вратима одмах попануло,
Живо пало, а мртво заспало.
Кад сутрадан сунце изгрејало,
Пође друштво гором цупкајући
Све до Мучња, планине големе
Где се камен са небом милује

А до села, чувене Пресејеке
До нашега Обрен-господара.
Када нас је Обрен угледао
Руке шири, у лице нас љуби,
И овако нама проговара:
" Регул, браћо, да дођосте амо,
Код нашега старог љубавника !
Моји су вам двори отворени,
Сада ћу вас гладне нахранити,
Није право да овде на Мучњу
Изгладнеле кости оставите."
Кад увече тама попанула,
Скупила се малена дружина,
Запалише ватру на пољани
Па седоше крај огња белог,
Да се мало тако провеселе.
Ту се мала кавга заметнула –
Ко ће бити јунак од мегдана
Да прескочи огња големога.
Ту устаде Божа са ћебета,
Протеже се на ноге лагане,
Затрча се два до три корака.
Мислио би сад ће прескочити
Цео Мучањ и Голију приде
И још коју околну планину.
Али нуто јада изненада,
Поклецну му јуначко колено,
Па се прући сред огња голема.
Да како је лако полегнуо,
Цео огањ намах угасио.
Паде тама на Мучањ планину,
А јунаку ништа не пофали,
Ни длака му са главе не паде,
Само се је добро осетило
Како су му брци нагорели.
Сутра друштво оде од Обрена,
На растанку ситне сузе лију,
у црно се лице целивају:
"Регул, браћо, што ме посетисте
Овол'ко вам заборавит нећу."
Још ни подне није настануло
На врх Мучња већ су поседали,
Но и то се дуго не свртише.
Развика се Мита са планине:
"Има л' овде нека кукавица
Који не сме сићи низ сипара
Што га овде са врха гледамо
До логора наших алпиниста ?"
Сви скочише као опарени,
Нико не хте бити кукавица.
Још им 'вако Мита проговара:

"Који од вас жив до доле дође,
Честита ћу њега начинити,
У "Новости филмске" унијети
Не бил свијет видео јунака
Ко је мене како послушао."
На те речи, сви се узбудише,
Погледаше доле низ сипара,
Дубоко је, бестрага му глава,
Ал свак' стеже срце у јунака
(Није шала бити филмска дива).
Док сиђоше, ноге поломише,
Неко ноге, а неко и руке.
Рођа ребра ситно истуцао,
А Бранку се цвикери распали,

Но ипак се некако скупчили
У логору покрај алпиниста.
Ал' кад тамо, големога јада!
Када чуше да ће се снимати
Само онај ко се на врх попне
И још једном сиђе низ сипара,
Побегоше главом безобзирце.
Оста Коле самац са камером
Да прослика још два-три шатора
Што је неко бежећ' оставио.
Скупише се тек у Катићима
Где још једну ноћу преспаваше
Као и пре на крову шталскоме
Да се сутра за Београд врате.

ОБАВЕШТЕЊА - ВЕСТИ – ОБАВЕШТЕЊА – ВЕСТИ - ОБАВЕШТЕЊА

ПД "Раднички" организује планинарске походе према плану објављеном у Билтену бр. 6. У циљу што масовнијег учешћа планинара у походима, позивамо сва Друштва на сарадњу и заједничке одласке у планине. Обавештења се могу добити сваког четвртка од 19 часова у просторијама Друштва.

ПД "Раднички" организоваће десетодневни зимски боравак у планинарском дому у Грбаји - Проклетије. Заинтересовани планинари треба да се пријаве најкасније до 6.12.1980, ради благовременог утврђивања термина боравка у Дому.

У часопису "Фронт", број 38 од 12.9.1980. године, објављена је репортажа о вежби коју је наше Друштво, у сарадњи са ПД "Рудар-геолог", извело у склопу акције "Ништа нас не сме изненадити", у Горњачкој клисури, 31.05.1980.

Карте терена, размера 1: 50000, могу се набавити у Војно-географском институту, улица Мије Ковачевића, сваког радног дана од 8 - 12 часова, по цени од 8 динара.

.....

**Билтен уређује Група за пропаганду ПД "Раднички", Београд, Жарка Зрењанина 31.
- Тираж 100 примерака -**